

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın R. Tayyip ERDOĞAN tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Kemal DEMİREL
Bursa Milletvekili

Bursa sanayi ili olarak bilinmesinin öncesinde; sahip olduğu doğal yapısı, güzellikleri ve tarıma çok elverişli alanlarıyla, önemli tarım şehirlerimizin başında gelmektedir.

Geçtiğimiz yıllarda Bursa, çevre yoluna kavuşmuştur. Ancak çevre yolu Bursa'mızın tarım ve orman alanları ve doğası geri dönüşü olmayan bozulmalarıyla bedel ödemiştir.

Son günlerde; yine Bursa sınırları içinden geçen ve İstanbul-İzmit Körfez Geçişi-Orhangazi-İzmir otoyol projesinin ihale edilmesiyle benzer çevre sorunları sinyalleri gelmeye başlamıştır.

Ülkemiz 1998 yılında "Ramsar Sözleşmesi" olarak anılan; "Yaşama Ortamı Olarak Uluslar Arası Öne Sahip Sulak Alanlar Sözleşmesi"ne imza koymuştur. Ramsar sözleşmesinin imzalanmasının ardından T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından 17.05.2005 tarih ve 25818 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren; "Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği"ni çıkarmıştır. Bu otoyol projesinin; Uluabat gölü kıyısından geçen güzergahı; bölgenin SİT alanı ve Ramsar alanı içinden geçmesi nedeniyle; ortaya çıkacak kayıpların geri dönüşü olmayacak ve tüm dünyada "çevre katliamı" olarak görülecektir. Uluabat Gölü kuş varlığı yönünden sadece ülkemizin değil Avrupa ve Ortadoğu'nun da en önemli sulak alanlarından biridir. Gerek otoyolun yapım aşamasında ve gerekse yapımın sonraki işletme aşamasında ortaya çıkacak sorunlar bölgede yaşayan canlıların yaşamını derinden etkileyecektir.

Otoyolun, Uluabat Gölü kıyısından geçeceği güzergah üzerinde yer alan; Akçalar mahallesi ve Fadıllı köyünde 50'den fazla sertifikalı tarım yapan üretici, otoyolun arazilerinin üzerinden geçmesiyle çok sayıda meyve ağacını kaybedecek, gerek inşaat ve gerekse otoyolun işletilmesi döneminde ortaya çıkacak kirlilik nedeniyle bu sertifikalarını yitirebileceklerinden, gelir kaybına da uğrayacaklardır.

Otoyol projesi Aktopraklık Höyüğü için saptanmış arkeolojik SİT alanı içinden de geçmektedir. Proje hazırlığı aşamasında bu konuda Bursa Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Bölge Kurulu tarafından da otoyol güzergahının değiştirilmesi yönünde karar bulunmaktadır. Bursa KTVKK tarafından verilen karara göre otoyolun güzergahı değiştirilmek durumundadır.

Uluabat'a vereceği geri dönüşü olmayan zararlar dışında, Gemlik ilçesindeki zeytinlikler ile, Orhangazi ovasının tam ortasından geçiyor olması nedeniyle; yol için yapılacak arazi kamulaştırması içinde bulunan çok sayıda zeytin ağacı da kesilmek zorunda kalacaktır.

Bu zeytinlik alanlar içinde bin yaşında olan zeytin ağaçları da var ve bunlar kesilmek durumunda kalacak. Bundan dolayı başka meyve ağaçları da zarar göreceği gibi, Gedelek'te bazı ev ve turşu işletmelerinin yıkılması söz konusu. Yapılacak otoyol Gemlik ve Orhangazi'ye çok büyük zarar verecek ve 1.sınıf tarım alanları yok olacaktır.

Çevre Otoyolu yapımı sırasında yaşananlar henüz tazeliğini korurken, İstanbul-İzmir otoyol projesiyle bu sorunlar yine yeniden yaşanmamalı. Aksi halde bu uyarıların dikkate alınmaması kaç yapayım derken göz çıkarmak olur ve Bursa yine ağır bir bedel ödemek durumunda kalır. Böyle bir bedelin ikinci kez ödenmesi istenmiyorsa önlemleri şimdiden alınmalı ve yapılan uyarılara da kulak verilmelidir.

1. İstanbul-İzmit Körfez Geçişi-Orhangazi-İzmir otoyol projesi için Bursa ilinde belirlenen güzergahlar arasında; yol için kamulaştırılacak ne kadar tarım alanı bulunmaktadır?
2. İlgili bölümlerdeki tarım alanlarının dışında kalan kıraç alanların yol yapımı için kullanılması yönünde acilen neler yapılması planlanmaktadır?
3. İstanbul-İzmit Körfez Geçişi-Orhangazi-İzmir otoyol projesinin Uluabat gölü, SİT alanları, tarım alanları ve zeytinlikleri nasıl etkileyeceği ve bu yüzden ne kadarlık ekonomik ve doğa kayıplarının yaşanacağı ile ilgili fizibilite çalışmaları yapılmış mıdır?
4. İstanbul-İzmit Körfez Geçişi-Orhangazi-İzmir otoyol projesinin Uluabat gölü, SİT alanları, tarım alanları ve zeytinlikleri etkilemeyecek bir şekilde yapılması ile ilgili olarak herhangi bir çalışma yapılmış mıdır?
5. İstanbul-İzmit Körfez Geçişi-Orhangazi-İzmir otoyol projesinin Uluabat gölü ve SİT alanlarının dışına taşınması ile ilgili olarak acilen neler yapılması planlanmaktadır?
6. İstanbul-İzmit Körfez Geçişi-Orhangazi-İzmir otoyol projesi için; Bursa ili ve ilçeleri sınırlarında kesilecek olan meyve ve orman ağaçlarının sayısı ne kadardır?
7. İstanbul-İzmit Körfez Geçişi-Orhangazi-İzmir otoyol projesi için Bursa ili ve ilçeleri sınırlarında kesilmesi düşünülen ağaçların ve yok edilecek tarım alanı ve SİT alanlarının telafisi nasıl sağlanacaktır?
8. İstanbul-İzmit Körfez Geçişi-Orhangazi-İzmir otoyol projesinin doğaya ve çevreye en alt düzeyde kayıpla yapılabilmesi için acilen neler yapmayı planlıyorsunuz?